

kat.komp.

17074

I

Mag. St. Dr.

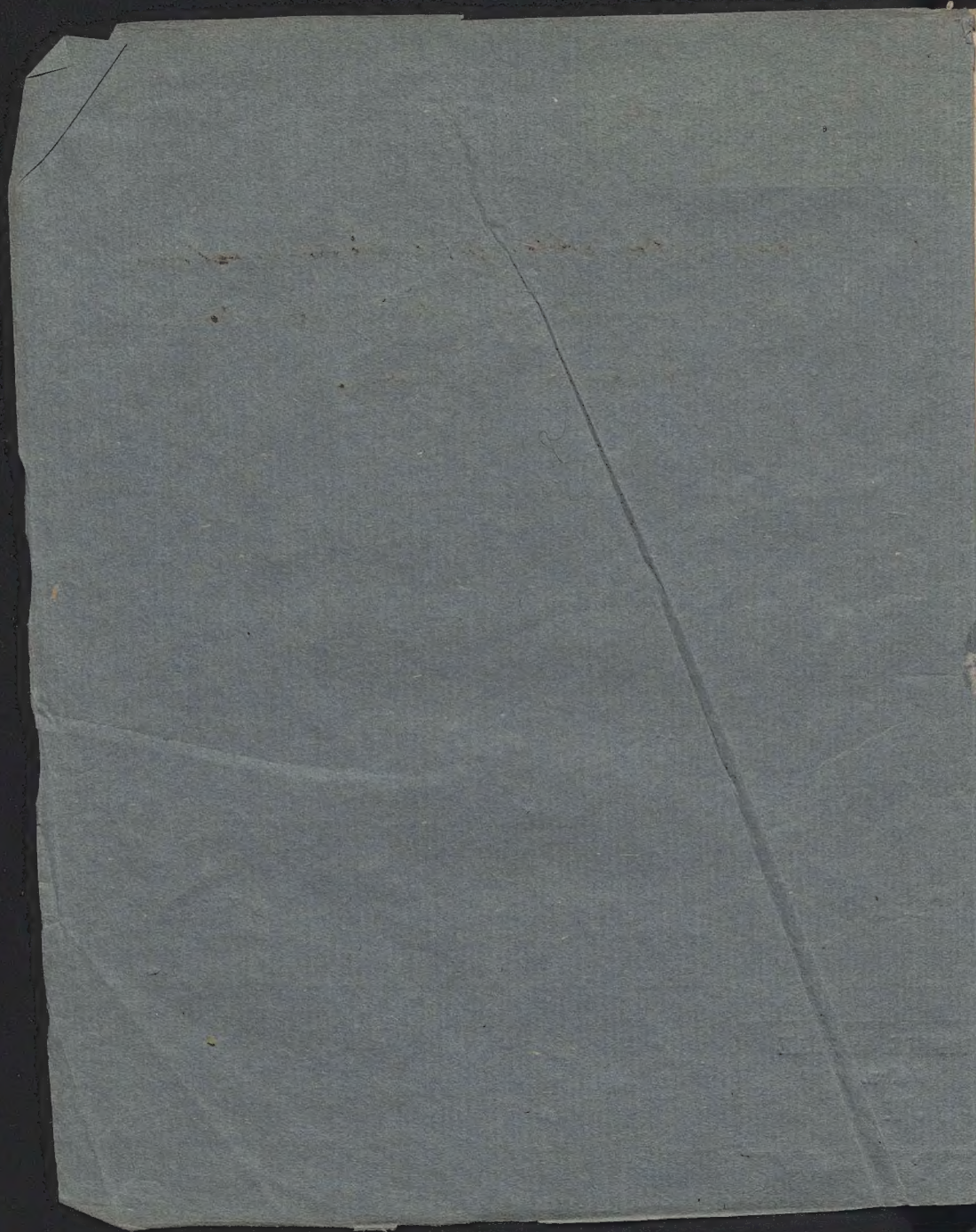
P

L. Piótkowczyka Alexy: Niezmierzona
prawowierczyt py akwé pogratyng
iA. Kieram ralewne.

PANEG. of VIAE

Polen.

JE 1925.

NIESMIERTELNOSC

PRAWOWIERNYCH,

Przy Akcie Pogrzebowym

łasnie Wielmożney ley Mści

PANIEY MARCYBELLE

Z WODYŃ WODYŃSKIEY

TRYZNINEY,

Wielkiey Wielkiego Xięstwa Litewskiego

PODSKARBINEY,

Brzeskiey, Surążkiey, &c. &c.

STAROŚCINEY.

BIBLIOTH. UNIV.

JAGELLONICAE

Z Ambony Grodzińskiej, w Pánien S. BRIGIDY,

Przez

X. ALEXEGO PIOTRKOWCZKA,

Zakonu Oycow Bernardynow Prowinczey Polskiey

PROWINCYALA.

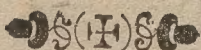
w Roku 1651. dnia 17. Páździerniká/

Kazániem zálecona.

W KRAK. W Druk: W domy Dżiedzic: Andrż: Piotrk: Typ: I. K. M.

17074 I

I A S N I E W I E L M O Z N E M V
I E G O M O S C I

P A N V G E D E O N O W I
M I C H A Ł O W I T R Y Z N I E,

Wielkiemu Wielkiego Xięstwa Litewskiego
P O D S K A R B I E M V:

Brzeskiemu, Surážkiemu, Stároście: Grodzińskie-
mu, Mohilowskiemu, Oekonomowi: Nowo-
dworskiemu, Persztuńskiemu, Przełomskie-
mu, Rudnickiemu, Leśniczemu.

Memu wielce Mściwemu Pánu y Dobrodziejowi /
przy zdrowiu dobrym / Boskiego bło-
gostawieństwa.

*Awse chciwa nowiniekáwość ludzka, mogła-
by mi przyznać bezpieczeństwo lasnie Wielmo-
żny Mściwy Pánie, żem z pospolitego wszystkim
Msłá z dawna ogłoszoney decyzey Páńskiej,
á nie subtelnego konceptu z głowy przy Akcie pogrzebowym
zázyl, y tom ná widok świata podał, oczym nikomu podobno
nie tájno. Kto jednak wie żeś W. M. nie wyborneho Krá-
somow-*

Przemowa.

*Somońce z bogatcy Biblioteki, ale z gościńcą codzienna po-
droż odprawuiącego Ministra abo sluge Bratney Mnien-
sych zaciagnal, y temuż do druku mnieny godna widzenia
praca podaćes kazał, przebaczy powolności mojej. Mieny prze-
cie za wielką y pocieszną nowinę łásnie Wielmożny Pánie
PODSKARBI, to com powrózył z Chrystusem, iż prawo-
wierna Małżonka twoja umierając iak znouu żyć zaczyna;
anima enim (według Infułata Nisseńskiego) per mor-
tem è morte resurgit: y nie rozumieny abyś skarb ze wszech
naykośćownieyszy stracił, ráczey bądź pewien żeś go przesłał
do skarbca Niebieskiego. Pozbawił kiedyś skarbów, za Bo-
skim dopuszczeniem, nieprzyjaciel duszny łoba bogatego, z li-
chwa potym oddał Bog státecznemu w wierze, y gdy dru-
dzy za strátę poczytali potomków zmarłych że ich nie zádwo-
ił, lubo inše rzeczy we dwuyna sob odwetował, Chryzostom
świety probuie, iż y w tym nie iest Okrzywdzonym, ponie-
waż iedni w niebie, drudzy ná ziemi z nim wiekowali;
wczynił to, mowi, vt ostenderet quoniam illi tametfi
prærepti sunt, viuunt tamen, ac omnes Sancto Iob
lætitia sunt, cohæredesque applaudunt: y daley iak o
skárbie przydał, iż za przeniesieniem nie škoduie ná nim:
Non à vitâ in mortem, sed à domo in domum trans-
feruntur. Oplákiwali znác y Dawidá oni tubilerowie, kto-
rzy iednego nád tysiące táxowali: Tu vnus pro millibus
reputaris: on zaś ná pocieche Phœnixem sie bydz odzywa;
non moriar sed viuam, & narrabo opera Domini:*

y nie

Przemowa.

y nie od rzeczy, abowiem szczerze umarły świadczy, a żyjący pustynicy y Bogu Bruno, słusznie śmierć żywotem, porzecz chrześcinnami prawowiernych wtytułował. Mors corporalis quæ per tribulationes accidit, mors dicenda non est sed vitæ principium, post hanc enim mortem Sancti feliciter viuere incipiunt, vnde etiam dies obitus Martyrum natale dicitur. *Iasnie Wielmożny Mściwy Pánie W. W. X. Litewskiego PODSKARBI, z tych dowodow snadnie koniekturować możesz o światobliwym zakończeniu, y szczeniym zaczęciu życia Iasnie Wielmożney twey Małżonki; bo argumentuiac wielki wielu Zakonow Pátryarcha Augustyn święty, że non potest male mori, qui bene vixerit; y uczyniwszy decyzya, iż ad hoc prodest homini benè viuere, vt detur ei semper viuere, upewnił o Boskim miłośniku iakoby nie miał sie smucić z śmierci przyjaćielskiej, gdyż wie iż iemu nie ginie co Bogu nie zginelo. Qui perfectè Deum diligit, non affligitur morte cuiusquam, quoniam qui toto animo Deum diligit, nouit nec sibi perire quod Deo non perit. Tegoż ia zdánia o W. M. moim Mściwym Pánu testem, że cie to nie frásuje, cót zginąć nie może: y owszem ná utwierdzenie godna wspomnienia godnego Doktora sentencya konkluduje. Illi fleant suos quos in perpetuum exultant interiisse, nobis quibus mors non naturæ sed vitæ istius finis est, fletus omnes mortis casus abstergat: Non enim amitti videntur, quos non absumptura mors, sed*

- Przemowa.

æternitas receptura est. rãdzej przy wolnym sumnieniu
w wesołym pożyciu kończ wiek twoy szczęśliwie, y tãm serce
twe dyryguy, gdzieś skarb przed soba wysłał, a nas zdaw-
nã życzliwych Bogomodlcow y sług swych w miłościwey lá-
sce swoiey choway; do ktorey ia z Bracia moia pilnie się zã-
lecdiac, zostawam W. M. Mćiwego Pãná y Dobrodzieiã
Unizonym

Bogomodlca y sluga,

X. Alexy Piotrkowczyk Zakonu
ś. Frãnciskã Brãciey Mnies-
zych. m. p.

K A Z A N I E.

Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit uiuet;
& omnis qui uiuit & credit in me, non
moriatur in æternum. *Ioan: 11.*

NJe dopiero Marcie w żalobie po Bracie przybraney dana ta assekuracya Jásnie Wielmożny Biskupie / Wielebny Pasterzu Dwocezyey naszej / Jásnie Wielmożne / Wielmożne / Mościwe Pánstwo / y wszyscy przezacni Audytowicze : przy żalobnym iednak dzisiajszym Akcie / trudno mam žal wkręć / bo śmierć okrutna nie tylko gromadnie Zordy Bissurmánskie na poboiowisku kładzie / gestym truspem Schizmatyckim wściela pola / ale y prawowiernym nie *Smierć* folguie / znośi meżnych Bohátrow / gromi walecznych *prawy- wiernym* Pulkownikow / we łrwí Rycerstwa odważnego brodzi : *nie folguie.* á zátym y wspomnienie iey musi być náder przykre : O mors, qua n̄ amara est memoria tua ! *Eccl: 41.* Po nas padł wyrok Pánski / ktoryście słyseli w Ewangeliey / iż w *Eccl: 41.* samych Otchománskich / nie Chrześciáńskich Pánstwach / *Wyrok nie miał dokázowác /* Osmanom Turckim / nie Krolom Chyze *na prawo- wiernych.* ścianiskim / wolno było korony zdzierac z glowy / Weżerow Bogá nie znáiaczych / nie Zetmánow krzyżem sie szczy- cym Chrystusowym znośić / Bákóm Máchometáńskim / nie Offi yerom Bożu holduiacim wydzierac regimenty / *Czas tera- śmiercy o- plakania go iuy.* Bábilonskie nie Sármáckie odbierac skárby. Alie w tych *Ica: 35.* nieśczęśliwych Gásiech zisćilo sie nád námi prorocstwo *Ieruzalem / y z krainy Judskiey* Jazafowe w Rozdz: 3. opisane / że gdy Pan zastepow z *poznosi meżow wojen- nych /*

nych / żołnierzow odważnych / *Książęta* potężne / tunc
 corruet populus, wszyscy się przybióra w żalobę. *Dziś*
 bowiem oplątana Korona Polska lamentuje z Prorokiem
Thren: 1. Abstulit magnificos meos de medio mei,
 vocavit aduersum me tempus, vt contereret electos
 meos. *Dziś* Król Pannaś Miłościwy nárzeka / iż *ta* Ty-
 ranta fulera Reipublicæ, mądrych Senatorow / y w dzie-
 lach rycerskich biegłych Pułkownikow kosa swa podciela.
skarb v- tracony. *Dziś* cne rycerstwo wzbudza żalobne *Threny* / iż ostradalo
 dobrych y nader szczęśliwych Regimentarzow / ktorzy im
 w krwawym boiu kredensować byli zwykli. *Dziś* nąsta-
 tel Wielki Wielkiego Kieśwa Litewskiego PODSKARBI,
 boleie ciężko / że go tylko przy Starbie Rzeczypospolitey zo-
Eccl: 6. stał wшы / tego nąłochaniły z reku mu wydarła : bo ieliż
 tak jest (iakoż nie pobladził Salomon mądry) iż Amicus
 fidelis protectio fortis, qui inuenit illum, inuenit the-
Daremny triumph. saurum ; toć kto go ostrada / traci skarb kosztowny. *Lecz*
 możesz zrad okrutnico nie wperniać się o zwycięstwie / ani
 tryumfować / abyś y prawowiernych wojować miała /
 uczyniwszy bowiem transpozycya słow Zbawicielowych
 za fundament kazania mego założonych / iż nie tylko żyacy
 w Wierze Kátholickiey umierać nie mają / wśakże y w
 mární żyć beda ná wieki. Etiam si quis mortuus fuerit
 uiuet : záplątane oczy / y bolesne serca znánda w nich pocie-
Pociecha żalofnym che. Tak y sam Bog w podobnym żalu cieśyl płaczących
Isa: 26. náń poboiowiskiem. *Isa: 26.* Viuent mortui tui : Inter-
 fekti mei resurgent, expurgiscimini & laudato qui habi-
 tatis in puluere : wskrzese ia tych umárłych ktorych opła-
 tuiesz / powstana zabici / wy w żalobę przybrani y popiolem
Też dał Bog w podobnym żalu. przytłasnieni / ogucie się y chwalcie Páná. Alzeby snadź
 to práwie Anielskie śmierci nie podległe życie / y ci Phoeni-
 xowie ktorzy umierając żyją / nie byli w podziwieniu / ná
 zbawieniu

zbawienney zalot tey zacney Heroiny / Wielkiej Wielkiego
 Królestwa Litewskiego PODSKARBINEY, Brzeskiej /
 Suraskiej / Stárościny / za pomocą Bożą / y pilnym łask
 Waszych słuchaniem / bede te chciał elucydować. Przyzi-
 mież Przezacna Audyencya iako od podrobnego / lubo pro-
 stym konceptem wystawione.

NJe tuś aby kto miał bydź tak opieką w rozum / w
 togo by rzetelna y rzeczowista powieść Pánsta / iż pra-
 wowierni umierając żyją / w mniemaniu za Paradoxum.
 wchodziła; bo nie tylko w naukach Chrześciańskich dobrze
 wyćwiczonych / w onych inšym wyczałacych / wyraża pi-
 smo Słońcem / które zachodowi nie podległo: Qui erudi-
 unt multos ad iustitiam, fulgebunt in perpetuas æter-
 nitates; wszákże y o wszystkich mądrych mądrze powie-
 dział Seneka nie głupi / iż zapadać iakniew świeca nizeli
 na wschodzie: Sapiens securius moritur quàm nascitur.
 Dawno pomarli domcipni Homerowie / Owidyusowie /
 przecie iak na żywych w Szkołach Poetowie patrza / gdyż
 y sami o takim po zeszciu wrozyli życiu / któremu proczne
 oczy y ząw sinefeca nie zaszkodzą:

Powieść
 rzeczywi-
 sta, nie
 Parado-
 xum.

Nie przy-
 muie v-
 czonych
 śmierć ży-
 wota.

Poetowie
 y po śmier-
 ci żyją.

*Fama manet facti posita velamina currunt,
 Et memorem fam. in qui bene gessit habet.*

bá y świeższy w swoich Lirkách:

*Nescit cedere
 Est sola virtus que posuit caput
 Sublime cum calo, hanc neg. arctos
 Tundet ad Hesperium cubile.*

Sarbieu:
 in Lyri-
 cis.

Nie dopiero y wymownych pochowano Demostenow /
 Ciceronow / á widy do tad przez swych Ciaro ow mo-
 wia / y isci sie iednego z nich powieść / iż pamiętne dzieła
 ludzi nieśmiertelnymi y prawie niebieskimi byż opowia-
 dać:

Umarli
 krążyli
 wcy mo-
 wia.

Medykowie leczą. **dāta**: Opes & vita caduca & fluxa sunt: & opes quidem ante nos sapē, vita nobiscum semper abit: Nomen autem & fama aeternant, ea quae sola cum non erimus hic erunt. **Nieznac** pewnie do tych czas y mogily onych **Galenow** / **Zippokratessow** / Kto iednak ich asoryzmow slucha / iakoby samych sluchal; a lubo ciż powiesz dzieli/ze contra vim mortis non crescunt herbae in hortis: nie tak na śmierć potępią / aby inzego wiekowania nie mieli obiecować; żład y **Baroniusz** na rok 716. pisze/ wspomina iż **Theodozjusz Cesarz** w chorobie od **Doktorow** odstapionym będąc/ miało receptę to słowo/ **Sanitas**, na nagrobku odrysować kazał: iakoby chciał rzec według święzo przeczytanej **Ewangeliey**; umierając nabeże zdrowia. **Tuż y prawni Solonowie** / **Liturgowie** / **Justynianowie** / nie zdadza sie żyć na świecie / życia rzecie na **Seymikach** / **Trybunałach** / y **Seymach** generalnych/ gdzie ażby przeminionego / iako niegdy sprawiedliwy **Parlament** zaboyce **Karakałle** / za którym suplikowano / aby między **Bogow** był policzonym/ na śmierć senecencyowali: **Ut vultis sit Divus, dummodo non sit vivus**; nie prawnidysia po śmierci następującym wiekom. **Bez wątpienia y oni starzy Philozophowie** in cineres do ead resoluti, ich iednak integritas w **Uryomatách** / y in hych domcionych naukach / zda sie być incorrupta; y mniey mam w podziwieniu postępek **Apollodora** / iż **Sokratesowi** po dekreście na śmierć przyniosł do więzienia kate piękna: o czym **Aelianus** lib: 1. *Vari: Histor: cap: 16.* pisze; tedy bowiem był na dziecie / jego na inże daleko dluzsze wiekowanie stracił y wyprawał **Tegoż** porwierzł **Circides**, który wstępowy iż go an-mowano aby sie nie wzdygał śmierci / rzekł/ że sie nie lęga: **Video enim, post mortem viros in omni sciētiarum genere doctissimos; ex Philolophis Pithagoram,**

goram, ex Historicis Hycatheum, ex Poëtis Homerū,
 qui suis literarum monumentis immortale sibi nomē
 pepererunt. W czym je y drudzy nie byli przecznyimi / są
 me entomia ktore pochlebne dawali śmierci (iako Senekā
 zowiąc iā portem bezpiecnyim / Eurypides almaria abo aś
 preta aromatow pełna / Sophokles lekarzem / Zoracyus
 szczęśliwością) pokazuia. Podźmyż ex Palāstra Mineruz
 na pola Marsowe / a y tam lubo hartowne grot y w sercach
 meżnych Bohatrow wieżna / ostre śable głowy odważ-
 gromia / a wżdy w krwawych potokach zdadza się żywe ^{Woienni}
 dusie plywać / y wiele ich którzy z Żetmanem Thebanstym ^{vmieraiać}
 na poboiowiśku vmieraiać / iakby dopiero żyć poczynali try- ^{żyć zaczę-}
 umphuia. Nieomylna abowiem była ona assekuracya
 chwalebnego Żetmana Machabeystiego / 1. Machab: 2.
 Który do pizelania krwie animuiz / wielopomna przyobie-
 calstwie: Date animas vestras pro Testamento Patrum
 vestrorum, & habebitis gloriam & nomen æternum.; ^{1 Mach: 2}
 ydyż iż nie dopiero zefli odważni Kurcyusowie / silni Żet-
 kulesowie / meżni Achillesowie / przecie etiam post funera
 bellant. ^{Etia post funera bellant.}
 Patrzyćież y na Prozapie zacne / Sámilie rodow-
 te / w których Pánegirystowie persone z persona iak złotnicy
 w lánicuchu ogniwo z ogniwem wiaza / a doświadczycie /
 że chociaż / według mądrego Krolā / wiel przodków są:
 enych Arythmetyka moze bydż ocenkowány / pamiętne dzie-
 la zstárzec się nie mogą / ani im lat licza: Bonæ viræ pu-
 merus dierū, bonum autē nomen manet in æternū; y ^{Familiy}
 omšem iedną osobā żywa druga niewmāla być pokazuie / ^{zaczynych}
 gdyż z pestępów Synow skich przedni z Phizyognomi-
 stow Izraelskich o dziełach Oycow skich koniekturowal / ^{z Synow}
 mówiac: Mortuus est Pater eius, & quasi non sit mor- ^{żywych, o}
 tuus, reliquit enim sibi similem post se; y wierzyćie iż nie ^{Oycach}
 tny, reliquit enim sibi similem post se; y wierzyćie iż nie ^{nieśmier-}
 tny, reliquit enim sibi similem post se; y wierzyćie iż nie ^{telnych kō}
 tny, reliquit enim sibi similem post se; y wierzyćie iż nie ^{iekturā.}

Ambrosi:
lib. de Sā-
mo bono.

Pytanie.
służył bia-
łym głow-
om taka nie-
śmiertel-
ność?
Hieron:
in Epist:
140. ad
Principē.

Białegło-
wy w pi-
śmie y nā-
ukach bie-
gle.

dármo Kásięgi Rodzáiū obfęrnie opisuiā / bo mowi Am-
broży s. 13 z nich martwe osoby żywym głosem do nas mo-
wia: Vita priorum norma aliorum, qui dum laudan-
tur, alij informantur. Ale nie tu ięszę mech Ablow / ktore
ryż y z pod grobowcā głosi niebiosā przemianā / y nie ci eo
z Lądā zem / pod kāmienią wy-bodząc stępe przemianā
ia w rān / et / bo ācz wrośce wstawionich / wśakże pogā-
now nā monstre wy-wodził / a Pānsāmych p-āwomiernych
nieśmiertelnościā wprzywileiował: Qui credit in me
etiam si mortuus fuerit uiuet, & c. A podobno mātrom /
āniter zacne Heroiny J. W. Jey M. P. Podstārbinę / nie
służy ten sposób wielopomnego życia / ktorem meżowie ży-
ją? perwne niēt na tym sie nie zawiedzie / lubo bowiem
puśże cug Scározałonnym Pāniom mādrym / ktore Hie-
ronim s. in Epist: 140 ad Principem, tāt wspomina: Ruth,
Hester, & Iudith, tantæ gloriæ sunt, vt sacris volumi-
nibus nomina indiderint: wiele liczyś Mātrom / tyle rā-
chuy Autorow / ktorych Kásięg doczytaś sie w piśmie. Nie
bede iey równał y z onymi ktore w nowym Testāmencie ad
Philip: 4. między Rāznodziei-w polegono / ā Basilius Se-
leucen: Orat: 2. iāt w stworze ie z nimi monstruie świā-u:
Video foemineum sexum tangi Paulini cursus æmula-
tione, video Apostolicos sudores in mundi stadio imi-
tatione exprimere. Niechce rāchowāć y z tymi / ktorych
potencyę Doktor Anyelski Thomāś s. dziwował sie / bo
wrażāiāc iż 1. ad Cor: 7. przyznano białęgłowie p-āwomi-
erney / że przez nie niedowiāreł māj pōświecić sie moze:
Vir infidelis per mulierem fidelem saluabitur; za cud
to p-āwie nā widok wystāwił: infidelitas est culpa tena-
cior, virilitas sexus robustior, sanctificare actus diffici-
lior, & tamen cū esset mulier, emoluit robustum,
mundauit immundum, & sic sanctificauit infidelem
virum.

virum. Kto jednáł znał y te zacna Heroine / wielka iey
 madrość przyznać musiał. Przyznawaleś J. W. M. Pa-
 nie Podskarbi / ábowiem y teraz iakoby ná żywey gęsto *Matroń*
 wspominaś słowa / y approbuieś co mądry Salomon po- *I. W. I.*
 wiedział / iż sięgaliśmy náder niż który wważa małżonkę
 ma w domu: Beatus qui habitat cum muliere, sensata. *Ecclesi.*
 Przyznawali y Jch Mośc / którzy ábo ktorz náwiedzać ia
 były zwykły / gdyż w roznowách z nimi druga Theluite
 madra / ábo Abigail rozsądna wyrażała w sobie. Przyzna-
 wać musieli y Dworzanie zacnemu Domowi Jch Mściow
 słuzacy / bo áż według náuki Salomono wey / dla wstąpi- *Prou: 20.*
 ęznych chorob nie mogła gospodarować / ználi ia bydz w-
 waznie bázna Pánia: á zatym co komus pochlebnie świe-
 ce z láternie wyięta / z przydaniem słow: Extracta magis, *Symboli*
 zá Symbolum dano / to ia bez pochlebstwa Dufy iey wy- *nie pochte*
 soce rozumem vbogáconey / że po śmierci w dobrzy dobrych *bne.*
 przytaciol wspomnianiu iásntey świeci / przyznać musie.
 Nie śmiałem / względem męstwa / malować iey Judytha z *Zalot bia-*
 paląskiem ostrym / Jáhela z hártownym grotem / áni jedna *to gtonski*
 z Amazonek meżnych / bo ięszce sławny Poetá Virgiliusz *z nabożeń-*
 piżac ad putatam Iunonis Antilitam, sámemu meżowi *stwa, nie z*
 tarcz y szable / biale y glowie obraz y pacierze / do reku dą- *męstwa.*
 wać kazał:

Cura tibi Diuūm effigies ac templa tueri,

Bella viri pacemq; gerant, quę bella gerenda.

to jednáł wiadomo wielom / iż lubo w słabej płci / y zdro-
 wiu niesposobnym meżnego serca była: A dąymy iż y Po-
 lakow niewiem żkad wrosto przysławie: Genealogia nie *Staryżny*
 idzie po kądziel / bo do tad Polacy swych Bab Żerbani sie *zw: cz. 4*
 sięgcy / y mai. fundament w piśmie zacnym z mátek wro- *roski.*
 dzeniem popisować sie: Non sumus filij Ancillę sed li-
 berę; gdyż y Rebeka lubo ia tylko o Oyca pytano / ona li-

Geniz 24. brum generationis wywodzac / że iest córka Bátuelá/
 wnegła Melchy/ nie zámilgála ktora go matka wrodziła :
 bym ja iedną Kronikarzem nie Káznodziela prezentował
 sie tu / przyznałbym Sámiley Jásnie Wielmożnych Jch
 Młciow / co niegdy Cassiodorus Dácyusowi / iż Nescit
 inde nasci aliquid mediocre, sed tot probati quot nati ;
 nie máś w niey nic martwego / wśhyscy żyja / y kwienac nie
 Trudno o wśycháia. Býwa w niektórych Sámiliach / iák ná drábinie
 zacióć Jákobowey / po ktorey iedni postępuja w gore / drudzy zpus-
 Fámiley száia sie ná dol ; ábo według dyfityncey Philosophow /
 bez przyśa / ktorzy twierdza / że Generatio est progressus à non esse
 dy hańby. ad esse ; gdyż nie w nowine z chłopá Szlachćie ; zaś corru-
 ptio de esse ad non esse , z Szlachetnie wrodzonego po-
 dleyśy nád wieśniaká / bo y od trufcow bogátych gruby
 odchodzi zujel. Tey iedną zacney Prozápiey tych áscen-
 sów y descensów nie możemy przyznać / ábowiem z Wycá
 Pámisto- Woiewody Podláśkego / z Mátki Woiewodzanki Lubels-
 sławna to dowiśóć / z Mátki Woiewodzanki Lubels-
 Ich MM. sticy wrodziwśy sie / do wśhyskich przednieyśych Stolkow
 PP. Wó- Senatorśkich / y Wzjedow Koronnych / tákże W.X. Lit.
 dyśskich. odzywác sie moje. Wświádga SOBIESCY , gornych
 Woiewodze w poważni Senatorowie : wświádga Tę-
 CZYNSCY , ná tychże Stolkách mądrzy Konsiliarze : wy-
 świádga ROZRAZEVSICY od nich nie podleyśy : wy-
 świádga ZAMOYSICY , przy bólu Páńskim wważni Pies-
 getarze / w dzielách rycerskich biegli Żetmánowie : wy-
 świádga DANIŁOVVICZOVVIE , Wielecy Koronni
 podskarbiowie / y Woiewodowie : wświádga RADZIE-
 IOVSICY , y pod ten czas Orlá piastuiacy ; tákże y Rodzeni
 J. W. J. Młci / Ráftellan y Lomczy / Podláścy / á bym
 względem zacnego z zacnymi zpowinowácenia / krotkości
 wygadziác pominalińśych / áż otobie w twoiey Bazy-
 lice / gdzie iák żywy z nagrobku / pámietne dzieła swe nam
 przypo-

przypominasz J. W. WIESIOŁOWSKI, Wielki W. K. Zpominno
 Lit. Marcellu / milżyć nie mogę / sam J. W. GEDEON wdcenie z
 TRYŻNA, Wielki W. K. Lit. Podskarbi / równy wśy / równie za
 takim wyżej wspomnianym / niech wystarczy. Lecz prze-
 bacz J. W. Młciwy Panie / y inże J. W. Młciwe Pania
 stwo / iż zacięysze nad was zpowinowacenie wspomnie /
 to jest z Sámilią Saluatoris , światobliwym Zakonem
 Konwentu tego / kedy Ciotką J. W. Jey Młci oamiętny
 mi przysługąmi żyjąc w grobie / na Siostrzenicy swa ogęti-
 wa : abowiem według powieści Medreć / Sap : 8. tá Sá-
 milia zacięysza / która jest Bogą bliższą. Generositatem
 glorificat contubernium Dei habens , & omnium Do-
 minus dilexit eam ; y iesliby komu nie przypádo do wpos-
 dobania / iż ten żalobny Kátasalk / wozem tryum-
 fálnym zmarła Heroine żywa Tryumfatorka wrytulnie / nie ia /
 wśakże sławnopamiętna Kieni A N N A S O B I E S K A
 opowie sie przy ntey : y wśtoli Klaudy y Wśtálney Rzy-
 skiey Pánnie / iż postreżęszy je ieden z woyskowych Oders-
 siterow prześkádzał Bratu iey do Tryumphu / ówá rśas-
 iac iż w łóściele Bożniocy Wáśty była konsekrátka / szog-
 lá na woz do Bratá y musiał sie Tryumph konżyc. Pe-
 wnie y tá Bogu poświęcona / o której nic nie wątplę je-
 sużz Bogiem tryumphaie / Siostrzenicy swey do podobnes
 gożerum. hu dopomoże. Ale mnię podobno godna rżecz
 cud ym tego pierzem zdobieć / y opisować MARCYBELLE
 podobna Marcelli / która zalecając Hieronym s. mówił :
 Poniedam kolorow Retoryczlich , & nihil in illa laudabo
 nisi quod proprium est : Hęc opibus & nobilitate con-
 temptá , facta est paupertate & humilitate nobilior. ;
 o tey J. W. Jey Młci powiem / co o Pauli tenże Purpus
 rat powiedz al : Nobilis erat genere , sed multo nobilior
 sanctitate ; bo wiem z náuki tegoż / y Ewángeliey Pogrze-
 bow : y /

Która Fá-
 milia Bo-
 gá bliższa.
 tá zacięys-
 zka.

Sap : 8.
 Kátasalk
 wchodzi
 za woz try-
 umfalny

Mnię
 chwaleb-
 na cudzym
 sie zdobieć
 pierzem.

Práwo-
miernych
złós.

bowey / je po śmierci wiara y czynkami na wierze sie
wspierającymi / prawowierni żyją. Ille apud Deum po-
rior & nobilior, non quem nobilitas generis, aut di-
gnitas sæculi, sed quem deuotio fidei, & sancta vita,
Deo commendat. A takieyze to potenczey jest wiara / iż
nieśmiertelność dawa : bez watoienia tak o tym trzymać
mamy ; bo iesli sine fide impossibile est placere Deo,
pewnie y wiekować z Bogiem / krory że jest obiectum fi-
dei, dowodzi Augustyn ś. animulac : Wesełimy sie wies-
zczac w tego ktorego nie widzimy / widzieć tednak bedziemy /
gdy do niego przydziemy. Gaudemus & nos credendo
in eum quem non videmus, vt securi eum videamus,
cūm ad ipsum peruenerimus. Miałem ta w podziwie-
niu / czemu Zbawiciel iá same wiare ozywia y kanonizuje
nápły umarta Mágdálene: Fides tua te saluam fecit ;
ponieważ według Theologow / ad iustificationem in-
adultis non sufficit sola fides ; y ktoby przecnie trzymał /
Concilium Trydentskie Sess : 6. cap: 8. kława mu pogro-
ziło : nie zdrojne tednak zdanie ś. Ambrozego / iż quauis
delinquentium grandis sit culpa, fidei tamen maior est
gratia, y nie darmo Doktor narodom wtulował ta Sub-
stancya / bo ná niey wfyskie infie cnoty wspierają sie. Ja
iás wtulwie Kotmistrzynia / ábowiem y Chrystus w y-
stowym trybem postąpił z Mágdálena / kiedy ie y wierze
dał dąk iáko Kotmistrzowi / lubo odjął on aniem oleyku
kostownego / y lez daleko kostownierzych / iáko by zoida-
tami ná kanonizacya zarobiła. Rozumiałem też iż Bog ná
szegulne vmartwienie weyżrzał Ninive miásta / w kós-
nym zá wyrokiem Krolewskim zmorzeni postem ludzcie / y
bydło / glosem žalobnym niebiosá przenikáli / álic sama wiá-
ra z wyćiestwá tryumfuie. Co wtwierdzając ieden z
powaznych Kommentatorow / mowi : Ecce ad aurem
Domini

Wiara o-
żywia y
kanonizu-
ie.

Ad Hebr:
11.

Wiara jest
cnot fun-
damentu.

Ion: 3.

Domini gemitus etiam brutorum animalium perue-
nerunt, qui quidem dum fidei militum militant, calū
cum supplicatione militarunt. Zgola słusnie Pan po-
wiedzial Marcie w Ewangelley / iż prawowierny luboby
umarl / żyć będzie ! w kim zaś wiara umrze / nie trzeba mu
dławnić / ani Requiem śpiewać. y toć to iest / dla czego
żá prośba tey gospodyntey przybywszy Pan ná wskrzeſzenie
Brata / wpzod sie z nią zabáwiał rozmowa / niż trupá o-
żywia! ; ábowiem według subtelnego w koncept Chrytolo-
gá / pilniey było ratować słabietaca w wierze (co poznać z
onych słow : Gdybyś ty był Panie / Bratby nie umarl) ni-
żeli tego ktory sie przenosił ná ścześnie wielkowanie.
Nie dziś także stánslá decyuya / iż Extra Ecclesiam non
est salus, bo zdawná Izaiasz niedowiańkow odsadził ży-
worá / ábo dekretem ná wieczną zgube : Gens & regnū
quod non seruiert tibi, peribit. á septuaginta Inter-
pretes czytá : Gens & Reges qui non seruiert tibi
peribunt. Niech bowiem kto ma dobroć Tatusá Wespá-
zwaná / mądrość Aurelianowe / przestrzega z Tráianem
spráwiedliwości / żáluie z Neronom / iż sie z kim ostro ob-
szedł ; á iest extra Ecclesiam, żyć trupem śmierdzi. Nie-
chay w pracách przechodzi Apostolow / w cierpliwości
Megenitow / w umartwieniu Wyznawcow / w cysko-
ści Zakonne Panny ; si est extra Ecclesiam, umarli
iust / ná wieki nie ożyie ; bo tłumácząc wspomniány dekret
Izaiaszow Hieronim s. mowi : Gentes & Reges earum,
qui seruire Ecclesie noluerint, bonam & utilem serui-
tutem, ut in Apostolicam transeat dignitatem, peri-
bunt eá perditione quæ impijs præparata est ; á żáty n-
iáło słusna powieść Pánsta : Qui credit in me etiam si
mortuus fuerit uiuet ; ták słusne y odsadzenie niewiernych
żyworá. Słusna y w drugim punkcie / iż prawowierny
żyć

Euseb :
Galli : do
poeniten:
Niniuit.

W kim v-
mrze wia-
rą, żywo-
nie ma nie
potrzebá.

Ioan: 6o.

Extra Ec-
clesiam
non est sa-
lus.

Kto nie-
rząc umie
ra żyje.

Kto żyłac wierzy, nie umrze
 żyłac nie umiera; Et omnis qui vivit & credit in me, non morietur in aeternum. y zrad kiedy ietnych: Gedeonem erwożyły ármacie moysła/ w xterze nie w potedze vfnosć pokładali/ goyi pomienionego á to cudow B. slich odwo-
 Iudic: 16. lymaiacago sie/ ánimuiac Aniol: Vade in hac fortitudi-
 ne tuâ, & liberabis ísaël de manu Madian; wiârâ se-
 Theodor. cundum Theodoretum, potega bydz co iumial. Firmam-
 q. 12. in de Deo habebat opinionem, & meruit audire ab An-
 Iudic. gelo, proficiscere in hac fortitudine tuâ, id est in robo-
 re fidei huius, & vinces Madian: gdy też drugich z áteros wálo okropnie burzliwe morze/ ofuknal ich Pan mowiac: Quid timidi estis modicæ fidei? gruntownieyszy zaś w wierze zátasawşy sie/ wstógyl w glebine íakoby ná ląd bspieczny: Descendens Petrus de naucula, ambulabat super aquas vt veniret ad Iesum: y wiârâ pewnie nośi-
 Matt: 14. cielem ie° bylá/bo mowi *Cyrillus in cath: 5.* Credens am-
 bulavit super aquas, omni fundamento firmiorem ha-
 Práwo- wiernych nic nie trwoży
 bens fidem. Stráşyly y inşych meteory gorne/záktorych porušeniem grzmot stráşliwy / y potajne pioruny pżeras-
 żály sercá ludzkie/ Theodorus iednáł Abbas, o czym *Eri- bertus Rosueidus in Vitis Patrum, lib: 15.* pişe/ mocno wie-
 rzac/ zostawał nieporuśionym; y kiedy go pytano ieśliby sie-
 leśal/ odpowiedział: Si cælum, terræ adhæreát, Theo-
 dosius non timeret; By y niebo ziemie przyćśnielo / mnieby
 nie zátrowżyło. A o wierze tey zacney z roiny J. W. J. potrzebáš świadectwá v domodow: słusniezbym zaśste-
 wşyśkim widoczne słonce palcem pokázal / niż o tym mo-
 wíl/ o czym nikomu nie tájno; zázyie pżeto sposobu/ teo-
 tego záził pewny Orator/ gdy drugi goruiac sie ná Anio-
 gonow pogrzeb vmárl; wstápiwşy domiem ná Ráchedre
 o swoicy zstermia słow sřenşyl Orácyá: Antigon de seipso lo-
 wi. rze mo quatur. y tá żyie/ niech od siebie mowi/ á mowić pewnie
 bedzie

będzie rzęca nie słowy / wspominać nabojeństwa które
miała w wżekzaniu do Nasświetnego Sakramentu / w
modlitwach do Bogarodzice Panny / do Patrónow swo-
ich / osobliwie do naszego Patriarchy / w przygotowaniu
się na śmierć po skonżeniu Jubileuszu y umocnieniu Sás-
krāmeneami na pielgrzymstwo do gornego Zieruzalem.
Ale nie dosyć ięszce prawowiernemu na komprobowanie
wiary samym się nabojeństwem bez inżych wżynkow do-
brych popisować / bo tego był zdania Theodoretus, pisząc
in Epistolam ad Ephes. iż tak niebā chybić może: Quicunq;
Christi fidelis si scuto fidei tantum tectus, ex hoc bello
ad caelestem triumphum transire sperat, decipitur.
Toż wyznał *Gregorius re & titulo magnus*, że iak omoc dzę-
wo / tak wżynki głowiekā wyświadcza: Ille veraciter
credit, qui exercet opere quod credit: y niech się niek
przy wieże na samym okupie Pāńskim nie zasądza / bo z obli-
gacya zachecenia do prac stānał / według świadectwa prze-
dniego z Rāznodziejow / który Tytusowi w glos to wży-
skim opowiadać kazał: I E S V S CHRISTVS dedit semet-
ipsum pro nobis, vt nos redimeret ab omni iniquitate,
& mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem
bonorum operum: Hac loquere & exhortare, & argue
cum omni imperio. Co przetrzasnawży domcipem sta-
wny Rādynal *Caietanus*, czyni illacya Boskiego na nas
obligu / że się niebieskiego wiekowānia nie doleżymy: Eclī
Christus redemit ac mundauit sibi populum, cā tamen
lege eum redemit ac mundauit, vt seipsum quoque po-
pulus seruet ac promoueat, vel sit æmulator bonorum
operum, non vacet otio, non tepescat, sed velut æmu-
lando incumbat bonis operibus: krótko mówiąc / każda
osoba prawowierna ma wyrażać w sobie nie tylko Władā:
łene bogomyślna / wśakże y Warte prācowie; y przeno-
bac się

Nie samo
nabojeń-
stwo wi-
re wży-
dżā.

Wżynki
prawo-
wiernego
pokazują.
Ad Tit: 2o

okup
Chrystu-
sow nie v-
walnia od
wżynkow
zbawien-
nych.
Wiata z
wżynk-
mi społem
māia cho-
dżić.

Origen :
num: 33.

Co Pána
Pánem
być poká-
żnie?

Lactant :
lib. 2. c. 16.
Komu na-
stażniej
pożskarb-
stwo przy-
żnać.

Nie dare-
mny tytul.

Nazianz
Orat: 10.
de Parer:
S. Cesar.

śać się z tej niżiny podobnej Egiptowi / do gornej Páles-
siny / powinna nie samępo Moysesá náśladować w grun-
townym wierzeniu / lecz y Aaróna w pobożnych czynkow
wykonaniu : ábowiem doczytawszy się Origenes num: 33.
że Izraelitowie in manu Moyli & Aaron wysli z niewo-
ley Egiptskiej / nápominał : Vtraque manus necessaria
est vt inueniatur in nobis, non solum fidei & legis co-
gnitio, sed etiam actuum operumq; perfectio. Abym
nie śerzyl się mowa w wyliczaniu dzieł zbawiennych tej
zacneś Herotny J. W. J. z dwóch osobliwych / śczodro-
bliwości y wycierpienia / káżdy o tej nieśmiertelności wro-
żyć musi. Wszęła się za dawnych czasow Quasiya / co
Pána Pánem bydź pokázuie : y odpowiedzial on rykli-
wy lew / ozdoba Stolicy Apostolskiej / i3 liberalitas :
Principis enim loco indigni sunt, qui fortunæ mune-
ribus beneficá manu vti nesciunt. Nie pánśwoto choć
przy dostátek / ktore vdziela śczypta / mogac garsćia dá-
wać. Lactantius táżje pytány będac / komu bogactse pod-
skarbstwo przyznac / iesli o wym co skarbow przyczyniaia /
czyli tym ktorzy ich ná dzieła zbawienne nie żaluia : dal res-
pons vważenia godny / i3 posłednie yśy nád pierwsich dá-
leko bogátszymi : Diuites sunt, non qui diuitias habent,
sed qui vtuntur illis ad opera iustitiæ. Záprawde táż
podskarbinga oświádczáła się bydź tá światobliwa Jey
Mość / bo oboygū Ich Mćiom nie pochębnie przypisac
moge / co Nazianz : Orat: 10. de Parentibus S. Cesarý piśe:
Ambo humani, misericordes, multa tinea & latroni-
bus, & mundi principi eripientes, ab incolatu ad habi-
tationem sese transferebant. Zgadza się bowiem Ewáng-
gelia ná stronie twois J. W. GEDEONIE, ktora ásselus-
tuje / i3 qui viuic & credit, non morietur / bo y Gedeoná
po oddaniu ofiary vbęspieczono / Iudic: 6. Pax tecum, ne

timea s,

timeas, non morieris. Ja zaś o J. W. Jey Mici/ nie zaś
 wiodę się / wrojąc / iż ja one Suchedniowe ordynarye do
 Bractw / á prawie codzienne iálmuzny w bogim y Zakonni-
 kom / lubo umarła światu / żywa Bogu / opowiadá / á ni-
 ja niebo tytułu przywzię. Jakoż nie darmo Ksąże Apos-
 stolst. ewangelizacy w záleceniu Tabity Mátrony światos-
 bliwey / iż była pełna uczynków dobrych / y szczerze po-
 trzebnym chlebá wdzielała / śmieie ná umarła zawolał: Sur-
 ge, powstań; był znáć pewien / iż tá prawowierne áz v-
 mże przy uczynkach dobrych / żyć będzie ná wieki : co gdy
 się ziszcilo / damarácya Cypryan á. czemu? Quæ laboran-
 tibus viduis largita fuerat subsidia viuendi, meruit ad
 vitam viduarum petitione reuocari. Iż też w niebie
 tácy żyia / kom probuje cukrousty Doktor w Homilicy dwu-
 dziesiątej wtorey in Epist. ad Habreos cudowna rzecz / wda-
 wiać iáko by tam szczerzych bez pytania / Zbáwiciela zaś
 áz ja responsę ná pytanie: Quis est iste Rex gloriæ?
 wpuszczyć miano: tey / prawi / duży / portæ cæli aperiu-
 tur, & illâ intrante, nullus Sanctorum qui portis assi-
 stunt audet dicere: Quæ es tu? vel vnde? A że y podskarbs-
 two v Jálmuznikow nie docześny tytuł / dowodzi Chry-
 zolog á. wziawszy zá fundáment obietnice Páńskiej / Matth. 8.
 że się w Królestwie niebieskim wiele gości przysiedzie do
 stołu Abrahámoreg: Multi ab Oriente & Occidente ve-
 nient & recumbent cum Abraham, Isaac, & Jacob, in
 Regno cælorum. Z tey bowiem okázyey enkomizuje go
 Autor Podskarbm / mówiac: Abraham in ipsâ celesti
 beatitudine fungitur dispensatoris officio, quia semper
 hic suscepit peregrinos & pauperes Toż mniemam en-
 comium tey pewno nie skapey Jálmuznicy / kto ja znal
 każdy przyznáć musi / bo od rozdawania / nie od zbierania /
 Podskarbsia się tytułowác moglá: y godziłoli się Eleázá-
 3 romi pos

Tabita
 szczerza y
 po śmierci
 żyje.
 Aż: 9.

Takim nie-
 bo otwie-
 ráia.

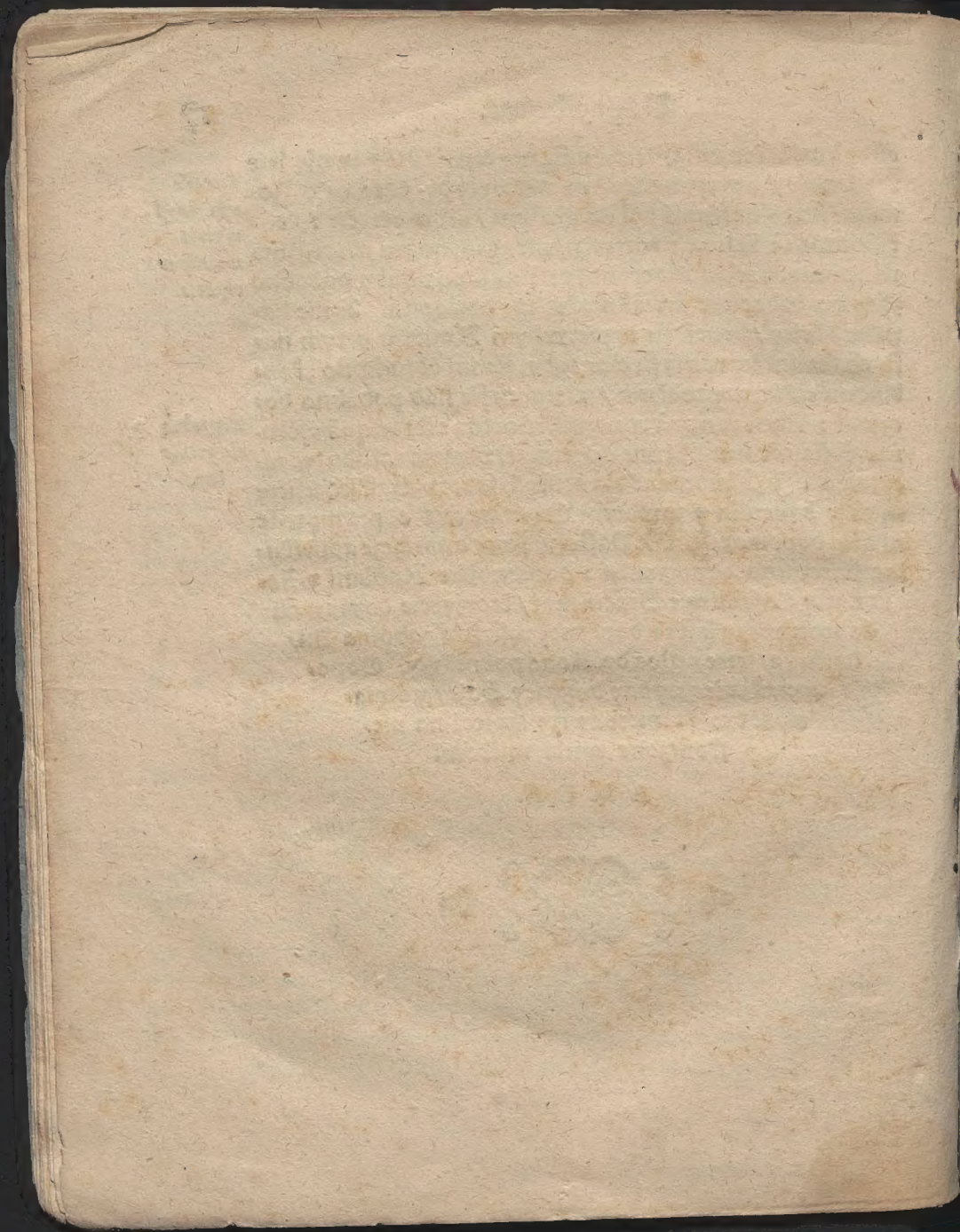
Matth. 8.
 szczerzy
 y w niebie
 sa Pod-
 skarbm.

Izaakowi rowi potuścić Izaakowi o miłosierdziu Boskim z szkodro-
o łasce Bo bliwości przysłać. *Malzonki* tego: Jezeli/prawie/ nie będzie
żey, z szko- żalować nam/ y w elbladom/ wody/ per hoc intelligam
drobnowo- quodd feceris misericordiam cum domino meo. Cze-
ści mal- muzy mnie nie ma się godzić z szkodrey MARCYBELLE
żonki, po- wbespieczając ciebie J. W. GEDEONIE TRYZNA, o do-
wrożona. stąpieniu tu Boskiego miłosierdzia / y po długim przepes-
 dzeniu wielu odziedziczeniu chwały niebieskiej: ábowiem
 chleb ktory nie do obozow Madyánskich / ale do Szpitas-
 lom y Klastorow przed soba toczyła / samci dopomoże.
 Náosłátek niech y to będzie folga w żalu / że nie tylko ko-
 chána Malzonke / wśkátje y wkoronována Mieczennice
Vcierpie- páńsko wypRAWUJE przed Máiestat Boski: gdyż według
nie prze- Chryzostoma s. Idem. est pati ac coronari; y tenje ná
znaczenie przykład monstruac Jozephá Pátryárche cierpliwego /
do chwa- probuie / iż kogo tudotyła Bog wtrapieniem iákim / tego
ty. do chwały dysponuie: Suscepit seruitutis notam, quem
 Deus pręparauit ad gloriam; w czym nie wydalgo y
Isa: 6. Bernárd s. zápatrzywszy sie ná Zbawiciela y Izaíaszá
 Proroka/ dwoiáko pokazanego / raz w mekách okrutnych/
Isa: 53. drugi w chwale do wypowiedzenia trudney: v rádži Ser-
 mone primo de verbis Isaia, nie pierwey císnać sie zá nim do
 chwały áż doznawşy z nim wciérpiania: Intuere prius
 exaltatum in deserto serpentem, si videre desideras
 Deum in folio residentem: Ista te visio humiliet, at
2. ad Ti- illa exaltet humiliatum. Jákoż Apostolskie nie moie iest
moth: 2. zdanie/ iż ci ktorzy z Pánem wmiarája/ nie omylnie y w nie-
 kto cier- bie żyć będą. Fidelis sermo, si commortui sumus, & con-
 pieć poma uiuemus; si sustinebimus, & conregnabimus. A że nie
ga, ten y wrodkiem od społ cierpiacych z Chrystusem tá swiáto-
królówác. bliwa Zeroína byłá/ bo nie wystowála z żoną Abrahamo-
 wo/ ráczey z Mágdáléna pod krzyżem Chrystusowym w
 ciérpli

cierpliwość i trwał / mojem się upewniać / iż z tymże żyte
w chwale / y przyznać iey / co niektorzy dyskutując o Jo- *Szczeli-*
naś / szczęśliwymli był na głębini / niż w okrecie z kon- *nyj łonaś*
fludowali : Felicior Ionas naufragio, quàm mari, quia *w głębi-*
illum mare reddidit cetho, cethus Deo; boby podobno *nie, niż w*
zdeowaś będąc iey szczęśliwości nie dostała. A nie bą- *okrecie.*
wiał dłużej / boście się w pierwszym Kazaniu o tym na-
stuchali / ani żegnania strojąc / gdy się już odprawiło ; kon-
fludnie takim nagrobkiem / iakiegom się nąd podobna do-
czytał : Vixit tanquā mortua, mortua est tanquā victu- *Nagrobek*
ra. Żył codziennie prawie umierając / umarł iakoby żyć za- *nie pochle-*
czynając. Jesliby iednak dla ścisłych sadów Boskich ięszce *by.*
miedzy śmiercią y żywotem Quarantane odprawiować
miała / dopomóż J. W. Pasterzu swej owiecznej apprekus-
iac wiecznego odpoczynku : dopomóżcie Kapłani y Za-
konnicy / osobliwie Bracia moi / którzyście doznawali
dobroczynney łaski : dopomóż wszystkim nabożna Au-
dyencya / serce y głos do Boga podnioszły. Odpo-
czynek wieczny daj duszy iey Boże / y świat-
łość twoja niechay iey świeci na nie-
skonzone wieki wieków.

A M E N.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0012964

